

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

6 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültürel Mirası Koruma Enstitüsünün Kurulmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur. Gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF

Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 11-11-2024	Esas No: 2/2677

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
0 6 Kasım 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 6 Kasım 2024
No: 1525813

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Türkiye, dünya medeniyetlerinin beşiği olarak nitelendirilen Anadolu toprakları üzerinde, binlerce yıllık tarihi boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış, bu medeniyetlerin izlerini taşıyan eşsiz bir kültürel mirasa sahiptir. Bu zengin miras, sadece ülkemiz için değil, tüm insanlık için paha biçilemez bir değer taşımaktadır. Dolayısıyla, bu mirasın korunması, gelecek nesillere aktarılması ve dünya kültür mirasına katkıda bulunması, ulusal ve uluslararası bir sorumluluktur.

Son yıllarda, küreselleşme, kentleşme, iklim değişikliği ve doğal afetler gibi faktörler, kültürel mirasımız üzerinde ciddi tehditler oluşturmaktadır. Bu tehditlere karşı etkin bir koruma stratejisi geliştirmek, multidisipliner bir yaklaşım ve güçlü bir kurumsal yapı gerektirmektedir.

Bu kanun teklifi ile kurulması öngörülen Kültürel Mirası Koruma Enstitüsü, Türkiye'nin kültürel mirasının korunması, yönetilmesi ve tanıtılması konusunda merkezi bir rol üstlenecek, ulusal ve uluslararası düzeyde bir mükemmeliyet merkezi olarak faaliyet gösterecektir. Enstitü, kültürel mirasın tespiti, belgelenmesi, korunması, restorasyonu ve tanıtılması için gerekli araştırma ve çalışmaları yürütecek, ulusal ve uluslararası projeler geliştirecek, uzman personel yetiştirecek ve kamuoyunu bilinçlendirme çalışmaları yapacaktır.

Enstitünün kurulması ile birlikte:

1. Kültürel miras alanında daha sistematik ve bütüncül bir yaklaşım benimsenecek,
2. Kaynakların daha etkin ve verimli kullanımı sağlanacak,
3. Uluslararası işbirliği imkanları artırılabilecek,
4. Kültürel miras yönetiminde bilimsel ve teknolojik yenilikler daha hızlı bir şekilde uygulamaya konulacak,
5. Kültürel mirasın korunması konusunda uzman personel yetiştirilmesi hızlanacak,
6. Kültürel miras turizmi desteklenecek ve ülke ekonomisine katkı sağlanacak,
7. Toplumun kültürel mirasa olan farkındalığı ve sahiplenme duygusu artırılabilecektir.

Bu kanun teklifi, sadece kültürel mirasımızın korunmasını değil, aynı zamanda bu mirasın sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda yönetilmesini ve gelecek nesillere aktarılmasını da amaçlamaktadır. Böylece, Türkiye'nin sahip olduğu zengin kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve dünya kültür mirasına katkısı güçlendirilecektir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile Kanunun amacı açıklanmaktadır. Enstitünün kuruluş amacı, görev alanı ve yetkileri genel hatlarıyla belirtilmektedir.

MADDE 2- Bu madde ile Kanunun kapsamı belirlenmektedir. Enstitünün kuruluşundan çalışma usullerine kadar tüm faaliyetlerini kapsadığı ifade edilmektedir.

MADDE 3- Bu madde ile Kanunda geçen bazı ifadelerin tanımları yapılmaktadır. Özellikle kültürel miras, somut ve somut olmayan kültürel miras, koruma, restorasyon ve konservasyon gibi temel kavramların tanımları verilerek, Kanunun uygulanmasında ortaya çıkabilecek kavram karmaşasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Bu madde ile Kültürel Mirası Koruma Enstitüsü'nün kuruluşu düzenlenmektedir. Enstitünün hukuki statüsü, bağlı olduğu Bakanlık ve merkezi belirtilmektedir.

MADDE 5- Bu madde ile Enstitünün görevleri detaylı bir şekilde belirlenmektedir. Enstitünün kültürel mirasın korunması, restorasyonu, tanıtılması, envanterin oluşturulması, eğitim faaliyetleri, uluslararası işbirliği gibi temel görevleri sıralanmaktadır.

MADDE 6- Bu madde ile Enstitünün teşkilat yapısı düzenlenmektedir. Enstitünün ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşan yapısı ortaya konulmaktadır.

MADDE 7- Bu madde ile Enstitü Başkanlığının yapısı, Başkanın atanması ve görev süresi düzenlenmektedir.

MADDE 8- Bu madde ile Enstitü Başkanının görevleri belirlenmektedir. Başkanın Enstitüyü yönetme, temsil etme ve diğer idari görevleri detaylandırılmaktadır.

MADDE 9- Bu madde ile Enstitünün Ana Hizmet Birimleri belirlenmektedir. Her bir birimin adı ve genel görev alanı belirtilmektedir.

MADDE 10- Bu madde ile Enstitünün Danışma Birimleri düzenlenmektedir.

MADDE 11- Bu madde ile Enstitünün Yardımcı Hizmet Birimleri belirlenmektedir.

MADDE 12- Bu madde ile Enstitü Yönetim Kurulunun yapısı ve görevleri düzenlenmektedir.

MADDE 13- Bu madde ile Enstitü Danışma Kurulunun yapısı ve görevleri belirlenmektedir.

MADDE 14- Bu madde ile Enstitünün mali yapısı ve gelirleri düzenlenmektedir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE 15- Bu madde ile Enstitüde istihdam edilecek personele ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

MADDE 16- Bu madde ile Enstitünün düzenleme yetkisi belirlenmektedir.

MADDE 17-Bu madde ile Enstitünün diğer kurumlarla işbirliği ve koordinasyon yetkisi düzenlenmektedir.

MADDE 18- Bu madde ile Enstitüye tanınan vergi muafiyetleri ve istisnalar belirlenmektedir.

MADDE 19- Bu madde ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik çıkarılması öngörülmektedir.

MADDE 20- Bu madde ile Enstitü için ihdas edilen kadrolar düzenlenmektedir.

Geçici Madde 1- Bu geçici madde ile Enstitünün kuruluş sürecine ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 21 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 22 - Yürütme maddesidir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

KÜLTÜREL MİRASI KORUMA ENSTİTÜSÜ KURULMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Kuruluş

Amaç

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti'nin sahip olduğu somut ve somut olmayan kültürel mirasın korunması, restorasyonu, konservasyonu, belgelenmesi, araştırılması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması için gerekli bilimsel, teknik ve idari çalışmaları yürütmek, ulusal ve uluslararası iş birliğini geliştirmek, bu alanda politika ve stratejiler oluşturmak üzere Kültürel Miras Koruma Enstitüsü'nün kurulması, teşkilatı, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Kanun; Kültürel Miras Koruma Enstitüsü'nün kuruluşu, teşkilat yapısı, görev, yetki ve sorumlulukları, personelinin niteliği ve atanma usulleri, bütçesi, denetimi ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- b) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,
- c) Enstitü: Kültürel Miras Koruma Enstitüsünü,
- d) Başkan: Kültürel Miras Koruma Enstitüsü Başkanını,
- e) Kültürel Miras: Somut ve somut olmayan kültürel mirası,
- f) Somut Kültürel Miras: Taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarını,
- g) Somut Olmayan Kültürel Miras: Sözlü gelenekler, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüeller ve festivaller, doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar ile el sanatları geleneğini,

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

- h) Koruma: Kültürel mirasın tespiti, belgelenmesi, bakımı, onarımı, restorasyonu, işlev değişikliği, yeniden inşa, sergilenmesi, muhafazası ve yönetimini,
- i) Restorasyon: Kültürel mirasın özgün niteliklerine uygun olarak onarılması ve yenilenmesini,
- j) Konservasyon: Kültürel mirasın bozulmasını önlemek ve mevcut durumunu korumak için yapılan işlemleri,
- k) Yönetim Kurulu: Enstitü Yönetim Kurulunu,
- l) Danışma Kurulu: Enstitü Danışma Kurulunu, ifade eder.

Kuruluş

MADDE 4- Bu Kanunda belirlenen görevleri yerine getirmek üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine sahip Kültürel Mirası Koruma Enstitüsü kurulmuştur.

Enstitünün merkezi Ankara'dadır. Enstitü, yurt içinde ve yurt dışında gerekli gördüğü yerlerde şube ve temsilcilik açabilir.

Enstitü, bu Kanunda belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Enstitünün Görevleri ve Teşkilat Yapısı

Enstitünün görevleri

MADDE 5- (1) Enstitünün görevleri şunlardır:

- a) Türkiye'nin kültürel mirasının tespiti, korunması, restorasyonu, konservasyonu ve tanıtılması için gerekli araştırma ve çalışmaları yapmak veya yaptırmak.
- b) Kültürel mirasın korunması konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde projeler geliştirmek, yürütmek ve koordine etmek.
- c) Kültürel miras alanında çalışan uzmanların eğitimi için programlar düzenlemek, sertifika ve uzmanlık programları oluşturmak.
- d) Kültürel mirasın korunması konusunda kamuoyunu bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, eğitim materyalleri hazırlamak ve yaygınlaştırmak.
- e) Türkiye'nin kültürel miras envanterini oluşturmak, dijital ortama aktarmak ve sürekli güncel tutmak.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

- f) Kültürel mirasın korunması için gerekli teknolojik altyapıyı oluşturmak, geliştirmek ve uygulamak.
- g) Kültürel miras alanında uluslararası işbirliğini geliştirmek, uluslararası kuruluşlarla ortak projeler yürütmek.
- h) Kültürel mirasın korunması konusunda politika ve stratejiler geliştirmek, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- i) Kültürel miras alanında bilimsel yayınlar yapmak, süreli yayınlar çıkarmak, kütüphane ve arşiv oluşturmak.
- j) Kültürel mirasa ilişkin ulusal ve uluslararası sempozyum, konferans, çalıştay ve benzeri etkinlikler düzenlemek.
- k) Kültürel mirasın korunması ve restorasyonu konusunda standartlar ve kılavuzlar hazırlamak, uygulanmasını sağlamak.
- l) Kültürel miras alanında risk yönetimi ve afet planlaması yapmak, acil durum müdahale ekipleri oluşturmak.
- m) Somut olmayan kültürel mirasın korunması ve yaşatılması için gerekli çalışmaları yapmak, projeler geliştirmek.
- n) Kültürel mirasa ilişkin geleneksel el sanatları ve zanaatların yaşatılması için eğitim programları düzenlemek, atölyeler kurmak.
- o) Kültürel mirasın dijital ortamda belgelenmesi, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik uygulamaları geliştirmek.
- p) Kültürel miras turizmine yönelik stratejiler geliştirmek, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- r) Bakanlıkça verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Teşkilat

MADDE 6- (1) Enstitü; Başkanlık, Ana Hizmet Birimleri, Danışma Birimleri ve Yardımcı Hizmet Birimlerinden oluşur. (2) Enstitünün organizasyon şeması ekli (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Başkanlık

MADDE 7- (1) Başkanlık; Başkan, üç Başkan Yardımcısı ve Özel Kalem Müdürlüğünden oluşur. (2) Başkan, Enstitünün en üst amiri olup Enstitüyü temsil eder. (3) Başkan, Cumhurbaşkanı tarafından atanır. Başkanın görev süresi dört yıldır. Süresi biten Başkan yeniden atanabilir. (4) Başkan Yardımcıları, Başkanın önerisi üzerine Bakan tarafından atanır.

Başkanın görevleri

MADDE 8- (1) Başkanın görevleri şunlardır:

- a) Enstitüyü yönetmek ve temsil etmek.
- b) Enstitünün çalışmalarını planlamak, yönetmek ve denetlemek.
- c) Yönetim Kuruluna başkanlık etmek ve alınan kararları uygulamak.
- ç) Enstitü bütçesini hazırlamak ve uygulamak. d) Yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak ve Bakanlığa sunmak.
- e) Enstitünün ulusal ve uluslararası kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.
- f) Enstitü personelinin atama, nakil, terfi, disiplin ve diğer özlük işlemlerini yürütmek.
- g) Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek.

Ana Hizmet Birimleri

MADDE 9- (1) Enstitünün Ana Hizmet Birimleri şunlardır:

- a) Somut Kültürel Mirası Koruma Dairesi Başkanlığı
- b) Somut Olmayan Kültürel Mirası Koruma Dairesi Başkanlığı
- c) Restorasyon ve Konservasyon Dairesi Başkanlığı
- d) Envanter ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı
- e) Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
- f) Uluslararası İlişkiler ve Projeler Dairesi Başkanlığı f) Dijital Kültürel Miras Dairesi Başkanlığı

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Danışma Birimleri

MADDE 10- (1) Enstitünün Danışma Birimleri şunlardır:

- a) Hukuk Müşavirliği
- b) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Yardımcı Hizmet Birimleri

MADDE 11- (1) Enstitünün Yardımcı Hizmet Birimleri şunlardır:

- a) Personel Dairesi Başkanlığı
- b) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- c) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Yönetim Kurulu

MADDE 12- (1) Yönetim Kurulu, Enstitünün karar organıdır. Yönetim Kurulu, Başkanın başkanlığında, Başkan Yardımcıları ve Bakanlık tarafından belirlenecek iki üye olmak üzere toplam altı üyeden oluşur.
(2) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Enstitünün çalışma plan ve programlarını onaylamak.
- b) Enstitü bütçesini onaylamak.
- c) Enstitünün yıllık faaliyet raporunu değerlendirmek ve onaylamak.
- d) Enstitünün görev alanına giren konularda stratejik kararlar almak.
- e) Başkan tarafından sunulan önerileri karara bağlamak.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Danışma Kurulu

MADDE 13- (1) Danışma Kurulu, Enstitünün danışma organıdır. Kurul, Başkanın başkanlığında, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşur. (2) Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Enstitünün faaliyetleri hakkında görüş ve önerilerde bulunmak.
- b) Kültürel mirasın korunması konusunda ulusal ve uluslararası gelişmeleri değerlendirmek.
- c) Enstitünün çalışmalarına bilimsel ve teknik destek sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler ve Personel

Mali hükümler

MADDE 14- (1) Enstitünün gelirleri şunlardır:

- a) Genel bütçeden ayrılan ödenek,
- b) Her türlü bağış, yardım ve vasiyetler,
- c) Enstitü faaliyetlerinden elde edilen gelirler,
- d) Taşınır ve taşınmaz malların değerlendirilmesinden elde edilen gelirler,
- e) Sponsorluk gelirleri,
- f) Proje gelirleri,
- g) Diğer gelirler.

(2) Enstitü, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler kapsamına alınmıştır.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Personel

MADDE 15- (1) Enstitüde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel istihdam edilir. (2) Enstitüde, özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bu personelin ücretleri ve diğer mali hakları Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. (3) Enstitü, gerektiğinde proje bazlı yerli ve yabancı uzman çalıştırabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Düzenleme yetkisi

MADDE 16- (1) Enstitü, görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası standartlar oluşturmaya, düzenleme yapmaya ve kılavuzlar hazırlamaya yetkilidir.

İşbirliği ve koordinasyon

MADDE 17- (1) Enstitü, görevlerini yerine getirirken, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile işbirliği yapar. (2) Kamu kurum ve kuruluşları, Enstitünün görev alanına giren konularda ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür.

Muafiyet ve istisnalar

MADDE 18- (1) Enstitü;

- a) Kurumlar vergisinden,
- b) Yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden,
- c) Sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden,
- d) Yapacağı her türlü muameleler dolayısıyla damga vergisinden, muaftır.

(2) Enstitüye yapılacak her türlü bağış ve yardımlar, gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilebilir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Yönetmelik

MADDE 19- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kadro ihdası

MADDE 20- (1) Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Kültür ve Turizm Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Enstitünün teşkilatlanması tamamlanır. (2) Enstitü faaliyete geçinceye kadar, Enstitünün görev ve yetkileri Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülür. (3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Enstitünün kadrolarına yapılacak atamalar, 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesindeki sınırlamalara tabi olmaksızın yapılır.

Yürürlük

MADDE 21- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.